

СИЛАБУС

ОК 21. Екстрена допомога при невідкладних станах

обов'язкова дисципліна

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	223 «Медсестринство»
кваліфікація освітня	Бакалавр медсестринства
кваліфікація професійна	Парамедик
освітньо-професійна програма	Парамедик
форма навчання	Денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	II курс – IV семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

ПІБ викладача	Давиденко Аліна Володимирівна
Контактний телефон	Завідувач кафедру, д.мед.н., професор ЗВО Тарасенко Костянтин Володимирович
E-mail:	anesthesiology@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://anesthesiology.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 5 / 150, із них:

Лекції (год.) – 20

Практичні (год.) – 60

Самостійна робота (год). – 70

Вид контролю – іспит

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни- обов'язкова освітня компонента циклу професійної підготовки

Рік навчання – II

Семестр – 4

Політика навчальної дисципліни

Особливості вивчення дисципліни «Екстрена допомога при невідкладних станах» визначаються політикою університету та кафедри щодо організації освітнього процесу. Кафедрою створене якісне та безпечне освітнє середовище. Практичні заняття проходять на базах:

- КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради».
- КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».
- Перинатальний центр КП «ПОКЛ ім. М.В. Скліфосовського ПОР» м. Полтави, відділення анестезіології та інтенсивної терапії.
- КЗ «3-я міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».
- Клініко-симуляційний центр ПДМУ
що дає змогу здобувачам освіти долучитися на практиці до майбутньої професійної діяльності.

Шановний студенте!

При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

Звертаємо увагу!

Вам необхідно:

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом;
- завчасно приходити на заняття;
- бути у належній формі (шапочка, халат, бахали або змінне взуття);
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- вимикати телефон, (за виключенням інтерактивних занять);
- не виходити з аудиторії без дозволу викладача;
- глибоко та всебічно опанувати знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації;
- бути комунікативними та відкритими до знань.

У випадку пропуску занять ви дієте відповідно Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету.

Вивчення модуля передбачає самостійну роботу здобувача освіти, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті. (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>) .Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9_ZGKuX3DlzIwRNr8pBu.pdf) і просимо взаємності. Оцінювання результатів навчання проходить прозоро і відкрито. Керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті. Якщо ви не згодні з результатами оцінювання, скористайтесь рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти. <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>

Опис навчальної дисципліни (анотація)

«Екстрена допомога при невідкладних станах» є клінічною практично-орієнтованою нормативною дисципліною, під час вивчення якої відбувається формування у здобувачів професійних вмінь з надання екстреної допомоги при гострих розладах систем життєзабезпечення пацієнтів. Професійні вміння з екстреної допомоги при невідкладних станах формуються шляхом засвоєння теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок з організаційно-правових і лікувальних аспектів служби екстреної та невідкладної медичної допомоги.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні

зв'язки)

Пререквізити Вивчення екстреної допомоги при невідкладних станах вимагає фундаментальних знань з анатомії, фізіології, патології, базується на вивченні таких професійно-орієнтованих дисциплін, як перша допомога, фармакологія та особливості застосування ЛЗ в екстрених умовах, організація екстреної медичної допомоги, медична маніпуляційна техніка, обстеження та визначення стану пацієнта

Постреквізити Дисципліна «Екстрена допомога при невідкладних станах» межує з іншими професійно-орієнтованими дисциплінами, що розглядають захворювання, які ускладнюються гострими порушеннями функцій життєзабезпечення.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни є оволодіння студентами систематизованими знаннями і професійними навичками з організації стратегії і тактики дій медичного працівника при потребі пацієнта в наданні екстреної медичної допомоги.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- знати та розуміти основні принципи організації служби екстреної медичної допомоги;
- застосовувати знання, професійні та правові стандарти екстреної медичної допомоги при окремих гострих порушеннях вітальних функцій, вміння працювати в команді при наданні екстреної медичної допомоги;
- організовувати професійну діяльність в службі екстреної медичної допомоги.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні, матриця компетентностей)

інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальні:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення й генерування ідей.

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 08. Відповідально і наполегливо ставитись до завдань і взятих обов'язків.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.

ЗК 11. Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.

ЗК 12. Здатність навчатися та самонавчатися.

ЗК 13. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 14. Здатність діяти на підставі етичних суджень.

ЗК 15. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

СК 2. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи

інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

СК 3. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки

СК 4. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК 5. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта

СК 6. Здатність оцінювати місце події на наявність загроз власному життю і життю інших людей, виявляти фактори, що впливають на стан та здоров'я пацієнтів та забезпечувати власну безпеку.

СК 7. Здатність зберігати недоторканість місця події, речових доказів та взаємодіяти з іншими екстреними службами.

СК 8. Здатність обстежувати хворих і постраждалих на наявність невідкладних станів.

СК 10. Здатність надавати екстрену медичну допомогу при травмах чи захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи, при психічних розладах, при пошкодженнях опорно-рухового апарату, при дії зовнішніх факторів та при пологах.

СК 11. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

СК 18. Здатність здійснювати серцево-легеневу реанімацію, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання.

СК 21. Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

Результати навчання для дисципліни

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

ПРН 1. Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги; основи законодавства в системі охорони здоров'я.

ПРН 3. Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.

ПРН 4. Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.

ПРН 5. Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.

ПРН 6. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).

ПРН 7. Проводити діагностику згідно спеціалізації «Екстрена медицина», виявляти та оцінювати проблеми пацієнта й надавати екстрену медичну допомогу при травмах чи

захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи, при психічних розладах, при пошкодженнях опорно-рухового апарату, при дії зовнішніх факторів та при пологах.

ПРН 8. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму (за списком 2).

ПРН 9. Продемонструвати ефективно забезпечення прохідності дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп із застосуванням інструментальних технік, включаючи інтубацію з оксигенацією, ручною та апаратною вентиляцією, а також хірургічне забезпечення прохідності дихальних шляхів.

ПРН 13. Знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків. Вміти виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби (за списком 3).

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 4).

ПРН 15. Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 5).

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 6).

ПРН 18. Здатність до самонавчання та професійного розвитку.

ПРН 19. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.

ПРН 21. Здатність застосовувати на практиці принципи етики та деонтології, розуміти соціальні та правові наслідки професійної діяльності.

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	2	3
1.	Загальні питання організації і забезпечення діяльності служби екстреної медичної допомоги при невідкладних станах. Організація надання екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні та за кордоном. Стратегія і тактика дій медичного працівника на догоспітальному етапі.	2
2.	Загальні правила надання екстреної медичної допомоги. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
3.	Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: контроль дихальних шляхів. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2

4.	Стани з переважанням симптомів з боку системи кровообігу: біль у грудях. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, безпека пацієнта, результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
5.	Стани з переважанням симптомів з боку системи кровообігу: шок. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (анамнез захворювання, огляд), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
6.	Стани з переважанням симптомів з боку нервової системи: підозра на інсульт/транзиторна ішемічна атака. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (оцінка загального стану при підозрі на інсульт, анамнез), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації	2
7.	Стани з переважанням больових симптомів: контроль болю. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, невербальна шкала больових відчуттів для дорослих, універсальна шкала оцінки болю, педіатрична шкала оцінки болю, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
8.	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: гіпо- і гіпертермія. Причини виникнення, фактори та групи ризику, мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (огляд, оцінка навколишнього середовища, пов'язані симптоми, життєві показники), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
9	Стани, що розвинулись внаслідок метаболічних порушень: гіперглікемія, гіпоглікемія. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
10	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: ураження внаслідок дії електричного струму. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги	2
	Разом	20

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті
Не передбачені.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	
1	2	3
Модуль 1. Екстрена медична допомога при невідкладних станах		

1	Загальні питання організації і забезпечення діяльності служби екстреної медичної допомоги при невідкладних станах. Організація надання екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні та за кордоном. Стратегія і тактика дій медичного працівника на догоспітальному етапі. Технологія універсальних лікувальних дій на догоспітальному етапі.	2
2	Визначення функціональних потреб при наданні екстреної медичної допомоги: мета надання допомоги, оцінка стану, ключові елементи документації, лікування та втручання, безпека пацієнта, комунікаційні бар'єри, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності, надання допомоги.	2
3	Загальні правила надання екстреної медичної допомоги. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
4	Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: контроль дихальних шляхів. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
5	Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: бронхоспазм. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
6	Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: стороннє тіло дихальних шляхів. Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: стороннє тіло дихальних шляхів. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
7	Стани з переважанням симптомів з боку дихальної системи: набряк легень. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації.	2
8	Стани з переважанням симптомів з боку системи кровообігу: брадикардія. Причини виникнення, мета надання допомоги, критерії включення та виключення, огляд, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2

9	Стани з переважанням симптомів з боку системикровообігу: тахікардія. Причини виникнення, мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, ведення дорослих пацієнтів та дітей, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
10	Стани з переважанням симптомів з боку системи кровообігу: біль у грудях. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, безпека пацієнта, результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
11	Стани з переважанням симптомів з боку системи кровообігу: пацієнт із імплантованими шлуночковими допоміжними пристроями. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
12	Стани з переважанням симптомів з боку системикровообігу: шок. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (анамнез захворювання, огляд), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
13	Стани з переважанням симптомів з боку системи травлення: біль у животі. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
14	Стани з переважанням симптомів з боку системи травлення: нудота і блювання. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
15	Стани з переважанням симптомів з боку нервової системи: синкопе та пресинкопальний стан. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (історія хвороби, огляд систем, фізикальне обстеження пацієнта), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
16	Стани з переважанням симптомів з боку нервової системи: судоми. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (анамнез, огляд), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2

17	Стани з переважанням симптомів з боку нервової системи: підозра на інсульт/транзиторна ішемічна атака. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (оцінка загального стану при підозрі на інсульт, анамнез), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
18	Стани з переважанням симптомів з боку психічної сфери: порушення психічного стану. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
19	Стани з переважанням симптомів з боку психічної сфери: гострі поведінкові зміни. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
20	Стани з переважанням больових симптомів: контроль болю. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, невербальна шкала больових відчуттів для дорослих, універсальна шкала оцінки болю, педіатрична шкала оцінки болю, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
21	Стани з переважанням больових симптомів: біль у спині, біль при серповидно-клітинній. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
22	Стани, що розвинулись внаслідок алергічних реакцій. Причини виникнення алергічних реакцій, мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
23	Стани, що розвинулись внаслідок метаболічних порушень: гіперглікемія, гіпоглікемія. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
24	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: гіпо- і гіпертермія. Причини виникнення, фактори та групи ризику, мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану (огляд, оцінка навколишнього середовища, пов'язані симптоми, життєві показники), лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2

25	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: утоплення , категорії. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
26	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: гірська хвороба, визначення. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
27	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: ураження внаслідок занурення на глибину. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
28	Стани, що розвинулись внаслідок агресивних чинників зовнішнього середовища: ураження внаслідок дії електричного струму. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
29	Стани, що розвинулись внаслідок медико- соціальних чинників: знущання та недбале ставлення. Мета надання допомоги, критерії включення та виключення, оцінка стану, лікування та втручання, відповідні результати оцінювання, безпека пацієнта, ключові елементи документації, критерії ефективності надання допомоги.	2
30	Іспит	2
	Разом	60

Самостійна робота

Тематичний план самостійних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Тема	К-ть годин
Модуль 1. Екстрена медична допомога при невідкладних станах		

1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	58
	Теми для самостійного опрацювання:	2
	• Загальні принципи інтенсивної терапії гострих отруєнь.	2
	• Кисневий статус та його порушення. Клінічна фізіологія дихання. Етапи транспорту кисню. Види гіпоксій. Діагностика гіпоксичних станів.	2
	• Особливості реанімації й інтенсивної терапії новонароджених і дітей різного віку.	2
	• Травматичні ушкодження. Синдром тривалого стиснення.	
2	Підготовка до іспиту	4
	Разом	70

Індивідуальні завдання

- огляд наукової та методичної літератури відповідно до тематики лекцій, практичних занять;
- написання рефератів;
- участь у науково-дослідній роботі;
- створення доповіді на проблемну тематику з презентацією у сучасних форматах (ppt, prezi);
- підготовка студентської наукової роботи за тематикою дисципліни;
- членство та активна праця в студентській науковій групі кафедри анестезіології з інтенсивної терапії;

Перелік практичних навичок для підготовки до семестрової підсумкової атестації, з дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога»

1. Організація діяльності служби екстреної медичної допомоги України (нормативно-правова база).
2. Організаційна структура, основні завдання та функції центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
3. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
4. Табелі оснащення та засоби особистої безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
5. Організаційна структура, основні завдання, функції та оснащення відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатoproфільної лікарні.
6. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.
7. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу, безпеки свідків події та постраждалого, наближення до постраждалого (хворого).
8. Ергономічні принципи в роботі виїзної бригади ЕМД (при роботі в приміщенні, на вулиці), робота в команді.
9. Первинний огляд (ABC). Завдання первинного огляду. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта.
10. Надання медичної допомоги в ході первинного огляду. Визначення подальшої

тактики на місці події.

11. Завдання вторинного огляду. Показання для проведення вторинного огляду на місці події та на шляху евакуації. Технологія вторинного (ABCDE) огляду постраждалого (хворого).

12. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп.

13. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або виведення нижньої щелепи (висування вперед). Потрійний прийом Сафара.

14. Забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі шийного відділу хребта.

15. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами.

16. Застосування ротогорлової (орофарингеальної) і носогорлової (назофарингеальної) трубки.

17. Вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню.

18. Показання і техніка інтубації постраждалого.

19. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбітьюба.

20. Симптоми часткової і повної непрохідності дихальних шляхів при попаданні стороннього тіла, методи її відновлення. Прийом Геймліха.

21. Показання і техніка конікопункції та конікотомії.

22. Поняття про термінальні стани. Діагностика клінічної смерті. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.

23. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті.

24. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця.

25. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків в дорослих.

26. Технологія серцево-легеневої реанімації при шлуночкової тахікардії в дорослих.

27. Технологія серцево-легеневої реанімації при безпульсовій електричній активності в дорослих.

28. Технологія серцево-легеневої реанімації при асистолії в дорослих.

29. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути у процесі реанімації – чотири “Т”: гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомагніємія, ацидоз, гіпотермія; чотири „Т”: (напружений) пневмоторакс, тампонада серця, тромбемболія, токсичне передозування.

30. Фармакотерапія при зупинці серця.

31. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора.

32. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та припинення.

33. Післяреанімаційна підтримка.

34. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації.

35. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.

36. Діагностика та екстрена медична допомога при гострому коронарному синдромі.

37. Діагностика та екстрена медична допомога при кардіогенному шоці.

38. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпертонічному кризі.

39. Діагностика та екстрена медична при анафілактичному шоці.

40. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпотермії.

- 41.41. Діагностика та екстрена медична допомога при утопленні.
42. Діагностика та екстрена медична допомога при ураженні електричним струмом.
43. Діагностика та екстрена медична допомога при комі невизначеної етіології.
44. Діагностика та екстрена медична допомога при комах, пов'язаних із цукровим діабетом.
45. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомим газом.
46. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомою речовиною.
47. Діагностика пошкодженнях черепа.
48. Діагностика пошкодженнях хребта.
49. Діагностика пошкодженнях грудної
50. Діагностика пошкодженнях органів
51. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних та екстрена медична допомога при механічних та екстрена медична допомога при механічних клітці.
- та екстрена медична допомога при механічних черевної порожнини, тазу і тазових органів.
- та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях кінцівок.
52. Діагностика та екстрена медична допомога при поєднаній травми
53. Діагностика та екстрена медична допомога при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
54. Діагностика та екстрена медична допомога при зовнішній і внутрішній кровотечі.
55. Діагностика та екстрена медична допомога при травматичному шоці.
56. Діагностика та екстрена медична допомога при геморагічному шоці.
57. Діагностика та екстрена медична допомога при гемо- і пневмотораксі.
58. Алгоритм дій бригади екстреної медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.
59. Загальні принципи детоксикаційної терапії на догоспітальному етапі. Антidotна терапія.
60. Порядок дій бригад екстреної медичної допомоги у безпечному вогнищі масового ураження.
61. Первинне медичне сортування за системою START.
62. Правила використання сортувальних браслетів і талонів.
63. Поняття про бригади постійно готовності першої черги, спеціалізовані бригади постійної готовності другої черги, мобільні польові бригади, їх формування і завдання.
64. Роль відділень екстреної медичної допомоги багатопрофільних лікарень в оптимізації надання медичної допомоги при масових ураженнях.

Перелік практичних навичок до іспиту

1. Відновлення прохідності дихальних шляхів
2. Введення ротогорлового і носогорлового повітроводів
3. ШВЛ дихальним мішком типу "Амбу" і лицевою маскою
4. Інтубація трахеї (ендотрахеальна трубка)
5. Використання ліків при проведенні інтубації
6. Використання альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів (стравохідно-трахеальної комбінованої трубки (комбіт'юб), ларингеальної маски (LMA), конікопункції, конікотомії)
7. Аспірація верхніх дихальних шляхів (ручний та електричний аспіратор)
8. Киснева терапія

- 9.Проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації
10. Використання автоматичного дефібрилятора
11. Використання ручного дефібрилятора
- 12.Оцінка капілярного наповнення
- 13.Методика реєстрації 12-канальної ЕКГ
- 14.Катетеризація ліктьової вени;
15. Катетеризація зовнішньої яремної вени
16. Внутрішньокістковий доступ
- 17.Накладання джгута
18. Накладання шийного комірця
- 19.Накладання шин (Крамера, вакуумних, Sam-Splint,)
- 20.Накладання іммобілізаційного жилета
- 21.Іммобілізація хребта (фіксація постраждалого на довгій транспортувальній дошці з горизонтального положення пацієнта, із салону автомобіля)
22. Вимірювання та трактування артеріального тиску
- 23.Накладання оклюзійної клапанної пов'язки при відкритому і напруженому пневмотораксі дренування плевральної порожнини при напруженому пневмотораксі
- 24.Пульс-оксиметрія
25. Аналіз рівня глюкози в крові
26. Техніка виїмання потерпілого з транспортного засобу
27. Техніка застосування прийому Раутека 1,2
28. Огляд, пальпація голови, оцінка стану зіниць. Огляд, пальпація шиї, перкусія аускультация грудної клітки. Огляд, пальпація живота
29. Техніка перекладання постраждалого: спосіб «Перекач», спосіб «Нідерландський міст», спосіб «Згортка»
30. Прийом Геймліха (пацієнт у свідомості; пацієнт без свідомості)

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

З початком викладання дисципліни вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
---------------------	---------------	---------------------

5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	B	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень за допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	PX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	P	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після поточного заняття, проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль та традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею 2.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, баламза ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці

Середній бал за поточну успішність(А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А* 16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія КТС	За 4-баль-ною шкалою
2	48	32	80	F F X	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130		
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4
3,55	85	57	142		Добре
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		

3,8	91	61	152	В		
3,85	92	62	154			
3,9	94	62	156			
3,95	95	63	158			
4	96	64	160			
4,05	97	65	162			
4,1	98	66	164			
4,15	100	66	166			
4,2	101	67	168			
4,25	102	68	170			
4,3	103	69	172			
4,35	104	70	174			
4,4	106	70	176			
4,45	107	71	178			
4,5	108	72	180	А		5 відмінно
4,55	109	73	182			
4,6	110	74	184			
4,65	112	74	186			
4,7	113	75	188			
4,75	114	76	190			
4,8	115	77	192			
4,85	116	78	194			
4,9	118	78	196			
4,95	119	79	198			
5	120	80	200			

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит

Іспит проводиться в один день у два етапи: теоретична та практична складові.

На першому етапі в день іспиту, здобувачі вищої освіти проходять тестування з 20 тестових завдань (час на виконання- 20 хв.). Кожна вірна відповідь на тестове питання оцінюється в 1 бал (максимальна сума за перший етап відповідно – 20 балів). Результат складання здобувачем освіти тестового контролю не є підставою до недопущення його до складання теоретичної частини іспиту.

Екзаменаційний білет містить два конкретних базових теоретичних питання та одне практичне завдання, що затверджуються на раді Навчально-наукового медичного інституту. Кожне питання екзаменаційного білету оцінюється в межах 0-20 балів. За підсумком складання теоретичної та практичної частини іспиту здобувачу освіти виставляється сумарна оцінка від 0 до 80 балів, конвертація балів у традиційну оцінку не проводиться. Не допускається виконання на іспиті будь-яких додаткових завдань до білетів.

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за іспит, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти»).

Здобувачі вищої освіти які під час вивчення навчальної дисципліни мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання іспиту і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до *таблиці 2*, при цьому присутність здобувача освіти на іспиті є обов'язковою.

Методи навчання:

Основними методами навчальної діяльності здобувачів згідно з навчальним планом є:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
 - практичні

Методи контролю:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- комп'ютерний контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма;
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів
3. Список рекомендованої літератури;
4. Матеріали для контролю знань,
5. Відеоматеріали;
6. Мультимедійні презентації;
7. Алгоритми відпрацювання практичних навичок;

Рекомендована література

Базова

1. Басенко І.Л., Буднюк О.О., Владика А.С. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани. Навчальний посібник. 2018.- Суми: Університетська книга.- 584 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога / А. І. Могильник, О. Ю. Бодулев, Н. М. Адамчук ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : [б. в.], 2019 (Миргород : Миргород). - 125 с.
3. Екстрена та невідкладна медична допомога : навчальний посібник / Бодулев О. Ю., Дикий О. М., Могильник А. І. та ін. ; заг. ред.: Шкурупія Д. А. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга,. 2018. – 240 с.
4. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, І.В. Паламар та ін. ; за ред. В.С. Тарасюка. — 3-є вид., переробл. та допов. — К. :2019. — 504 с.

Допоміжна:

1. Невідкладна допомога в оториноларингології / О. М. Науменко, В. М. Васильєв, Ю. В. Дєєва, С. Б. Безшапочний. - К. : Медицина, 2017. - 142 с.

2. Діагностика і лікування невідкладних станів в ендокринології / Л. Є. Бобирьова, І. Л. Дворник, О. В. Муравльова та ін. ; МОЗ України, ЦМК, УМСА. - Полтава : Олексієнко В. В., 2017. - 99 с.
3. Діагностика та лікування невідкладних станів в клініці внутрішніх хвороб / М. М. Потяженко, К. Є. Іщейкін, Н. О. Люлька та ін. ; МОЗ, ЦМК, УМСА (Полтава), Кафедра внутрішніх хвороб та медицини невідкладних станів з шкірними та венеричними хворобами. - Полтава : Техсервіс, 2017. - 186 с.
4. Актуальні питання медицини невідкладних станів у практиці сімейного лікаря / Ю. В. Вороненко, О. Г. Шекера, І. С. Зозуля, В. І. Боброва, А. І. Зозуля; ред.: Ю. В. Вороненко, О. Г. Шекера, І. С. Зозуля; Нац мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, Ін-т сімейн. медицини. - Київ : Заславський О. Ю., 2016. - 122 с.
5. Особливості надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах при гострій цереброваскулярній патології / уклад.: І. С. Зозуля, А. О. Волосовець, А. І. Зозуля, В. І. Боброва; Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи. - Київ : Меркьюрі-Поділля, 2017. - 48 с.
6. Механічна асфіксія / за ред. : Л. А. Дзяка, О. М. Клигуненко ; Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України. - Дніпро : Ліра, 2019. - 187 с.
7. 30 невідкладних станів у терапії / За ред. проф. Ю. М. Мостового. - Київ : Центр ДЗК, 2017. — 128 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки парамедиків <https://www.pmggroup.org.ua/>
2. Офіційний сайт Асоціації медичних сестер України <http://www.amsu.com.ua/>
3. Офіційний сайт Асоціації медичних сестер США <http://www.aanp.org/>
4. Офіційний сайт міжнародної Асоціації Екстреної медичної техніки і парамедиків <http://www.iaep.org/>
5. Офіційний сайт Європейської Асоціації медичних сестер <http://www.efn.be/>
6. Офіційний сайт міжнародної Федерації медичних сестер –анестезистів <https://ifna.site/>
7. Офіційний сайт Європейської ради з реанімації - <https://www.erc.edu/>
8. Офіційний сайт Асоціації анестезіологів України - <http://aaу.org.ua>
9. Офіційний сайт Асоціації анестезіологів м.Київ -<http://criticalcare.kiev.ua>

Розробник: Давиденко А.В.